

Bilag 1

Redegørelse for regulativ for Viborg Søerne –Nørresø og Søndersø

Viborg Kommune

2017

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	Indledning	3
2	Det planmæssige grundlag	4
2.1	De miljømæssige krav til søerne	4
2.2	Restaurering af Viborg Søerne	5
2.3	Kommuneplan i relation til natur, jordbrug, landskab og kultur	5
2.3.1	Landbrug	5
2.3.2	Natur og Landskab	6
2.3.3	Kulturmiljø og turisme	6
2.4	Naturbeskyttelse, fredninger og Natura 2000-områder	7
2.5	Grundvand	9
2.6	Råstofplan	9
2.7	Miljøbeskyttelsesloven	9
2.8	Planer for fiskepleje	10
2.9	Lov om okker	10
3	Aktiviteter på og omkring søerne	12
3.1	Sejlads	12
3.2	Fiskeri	12
4	Bredejerforhold	13
4.1	Anlæg	13
5	Datagrundlag	14
6	Konsekvensvurdering af ændret regulativ	15
6.1	Rekreative konsekvenser	15
6.2	Afvandingsmæssige konsekvenser	15
6.3	Miljømæssige konsekvenser	16
6.3.1	Beplantning	16
6.3.2	Næringsstoffer	16
7	Vurdering af regulativets betydning for Natura 2000 og Habitatdirektivets bilag IV arter	16
7.1	Habitatdirektivets bilag IV arter	16

INDLEDNING

Ved udarbejdelse af nye regulativer for offentlige vandløb skal der redegøres for det lovgrundlag og de planer (f.eks. kommuneplan og vandområdeplan), som danner grundlag for regulativet, vandløbslovens § 2. Viborg Søerne er optaget som offentligt vandløb på strækningen fra udløbet af Nørremølle Å til udløbet i Søndermølle Å. Der skal ligeledes redegøres for, hvilke konsekvenser det nye regulativ har for de afvandingsmæssige og miljømæssige forhold i Viborg Søerne.

Regler for udarbejdelse af regulativer er beskrevet i vandløbsloven. Her er det fastsat, at vandløb skal vedligeholdes, så afvandingssevnen ikke forringes. Dog skal vedligeholdelsen af vandløbene (f.eks. grødeskæring) sikre, at de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten også tilgodeses. Vandløbets miljømæssige krav er fastsat i de nationale vandområdeplaner. Som konsekvens af loven skal reglerne om vandløbets fremtidige *anvendelse således fastsættes ud fra en konkret afvejning af alle de interesser, der er knyttet til vandløbet både miljømæssigt og afvandingsmæssigt.

De planer og love, som har betydning for kommunens forvaltning af vandløbene, er uddybet i denne redegørelse, og konsekvenserne er beskrevet. På [MiljøGIS](#) og i Viborg Kommunes kommuneplan er det muligt at få et uddybende overblik over, hvilke forhold der er gældende for vandløbet.

2

DET PLANMÆSSIGE GRUNDLAG

2.1 De miljømæssige krav til søerne

Nørresø og Søndersø er omfattet af vandområdeplan 2015-2021.

Vandområdeplanen indeholder miljømål for kystområder, søer og vandløb og har derfor også indflydelse på vandløbsregulativerne. I vandområdeplan 2015-2021 fremgår det, at Nørresø og Søndersø har miljømålet god økologisk og kemisk tilstand og er ikke udpeget som stærkt modificeret eller kunstigt. Vandområdeplanen indeholder også udpegninger af indsatser, som skal forbedre miljøtilstanden i søerne. Det er f.eks. etablering af vådområder, biomanipulation eller fosforfældning.

Om miljømålet er opfyldt for søerne i vandområdeplan 2015-2021 afhænger af kvalitetselementerne fytoplankton (DSPI), klorofyl hvor det ikke er muligt at anvende fytoplankton og makrofyter (undervandsplanter (DSVI)) og fisk (DFFS). Hvis bare en af de tre parametre ikke opfylder kravene til miljømålet, så vurderes det, at søernes miljømål ikke er opfyldt. Idet Viborg Søerne er kalkrige så kan der inddrages 3 kvalitetselementer.

Til vurdering af tilstanden i søer er der udviklet en række biologiske bedømmelsesmetoder (kvalitetsindeks), der opdeler tilstanden i forskellige kvalitetsklasser. I vurdering af fytoplankton anvendes Dansk Søplanteplanktonindeks (DSPI) mens Dansk Søvandplanteindeks (DSVI) anvendes til vurdering af planterne og Danske Fiskeindeks for søer (DFFS) anvendes i vurdering af fiskenes tilstand.

Miljøtilstanden for Viborg Søerne fremgår af tabel 1:

Tabel 1: Miljøtilstand for Nørresø og Søndersø i forhold til de forskellige kvalitetsparametre.
Kilde: Udkast til Vandområdeplan 2015-2021. [MiljøGIS](#)

Kvalitetsparameter	Sø	Aktuel tilstand
Samlet økologisk tilstand	Nørresø	Moderat økologisk tilstand
Klorofyl	Nørresø	Moderat økologisk tilstand
Fytoplankton	Nørresø	Ukendt tilstand
Makrofyter	Nørresø	Ukendt tilstand
Fisk	Nørresø	Ukendt tilstand
Støtteparametre, miljøfarlige forurenende stoffer	Nørresø	Ukendt tilstand og ikke relevant
Samlet økologisk tilstand	Søndersø	Ringe økologisk tilstand
Klorofyl	Søndersø	Ringe økologisk tilstand
Fytoplankton	Søndersø	Ukendt tilstand
Makrofyter	Søndersø	Ukendt tilstand
Fisk	Søndersø	Ukendt tilstand
Støtteparametre, miljøfarlige forurenende stoffer	Søndersø	Ukendt tilstand og ikke relevant

For Nørresø og Søndersø vurderes det, at alle de nødvendige forbedringer i vandområdets tilstand ikke med rimelighed kan opnås inden 22. december 2021 som følge af, at der vil være uforholdsmæssigt store omkostninger forbundet med en færdiggørelse af forbedringerne inden for fristen, idet det vurderes, at nyttevirkningen ved at gennemføre alle nødvendige indsatser for vandmiljøet som sådan i planperioden ikke er proportional med omkostningerne herved sammenholdt med den samlede nyttevirkning og omkostninger ved at udskyde visse indsatser til en senere planperiode.

2.2 Restaurering af Viborg Søerne

Viborg Amt har fra 1987 – 2005 foretaget opfiskning af fredfisk i Søndersø, og de har fra 1987-1989 udsat sudere og gedder og igen imellem 1998-2005 udsat gedeyngel.

Viborg kommune har siden 1996 iltet Nørresø. Iltanlægget er etableret på østbredden med fire forsyningsledninger. Viborg Kommune ilter fortsat Nørresø.

I 2003-2004 er der forsøgt at udplante vandpest og kruset vandaks, men det lykkedes ikke pga. uklart vand, vejrlig og fødesøgende fugle.

Imellem 2003-2006 blev der udsat kunstige gydereder til fredfisk, som efterfølgende blev afbrændt.

Der foretages stadig opfiskning af fisk for at forbedre søernes miljømæssige tilstand.

2.3 Kommuneplan i relation til natur, jordbrug, landskab og kultur

Viborg Søerne er omfattet af Kommuneplan 2017-2029, som er vedtaget den 21. juni 2017, og kan findes på www.viborg.dk.

I kommuneplanen fastlægges de overordnede rammer, mål og retningslinjer for kommunens fysiske udvikling i byen og i det åbne land. Kommuneplanen omfatter beskrivelser af værdifulde landbrugsområder og landskaber, udpegede lavbundsområder og kulturhistorie.

2.3.1 Landbrug

Det er Viborg Kommunes målsætning, at jordbrugserhvervene – landbrug, gartneri og skovbrug, sikres bedst mulige produktionsbetingelser blandt andet ved at friholde landområderne uden for byer og landsbyer for byggeri og anlæg, som ikke er erhvervsmæssig nødvendigt for jordbrugserhvervet.

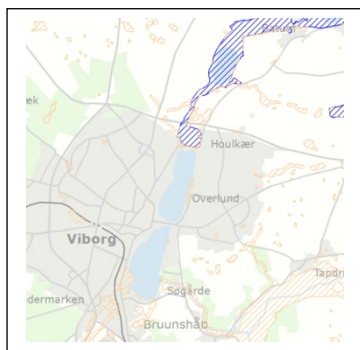
Der er på en strækning på ca. 260 m langs det allernederste stykke af østsiden af Viborg Søndersø udpeget områder med sådanne særlig værdifulde landbrugsområder.

2.3.2 Natur og Landskab

Der er i den sydlige del af Sønder sø udlagt et geologisk interesseområde, som er Faldborgdalen, og som er en del af Gudenåsystemet. Byggeri og anlæg uden for de geologiske interesseområder må ikke tillades placeret eller udformet, så de i væsentlig grad forringer de geologiske værdier i disse områder. De geologiske bevaringsværdier skal bevares sådan at overalt i landskabet skal landskabsformer, blottede profiler mv., som særlig tydeligt afspejler landskabets opbygning, den geologiske historie eller de geologiske processer, søges bevaret og beskyttet gennem kommunens sagsbehandling og planlægning. Inden for områder af særlig geologisk interesse, jf. kort skal hensyn til geologien tillægges særlig stor vægt i kommunens sagsbehandling og planlægning.

Landskabet i og flere steder omkring Viborg Søerne er udpeget som særligt værdifuldt landskab. I de værdifulde landskaber skal de landskabelige værdier beskyttes. Anlægsarbejde og byggeri må ikke tillades placeret i de værdifulde landskaber, hvis det indebærer en forringelse af de landskabelige værdier, der ligger forud for udpegningen. Anlægsarbejde eller byggeri, der isoleret set medfører forringelse af disse værdier, kan undtagelsesvis tillades, hvis projektet også indebærer tiltag, der opvejer forringelsen såsom forbedrede muligheder for rekreative og landskabelige oplevelser.

Langs den nordlige ende af Nørresø er der reserveret arealer til genopretning eller nyetablering af vådområder i lavbundsarealer (eng, moser mv.). I år 2011 er Nørremølle enge vådområde oprettet til reduktion af næringsstoffer.

Figur 1. Udpegede lavbundsarealer langs Nørresø, blå skraveret er lavbundareal, der kan genoprettes, brunskraveret er lavbundsareal. Kilde: Kommuneplan 2017-2029.

2.3.3 Kulturmiljø og turisme

Borgvold og Viborg Domkirke er kulturhistoriske interesseområder omkring Viborg Søerne. De kulturhistoriske værdier skal så vidt muligt beskyttes. Byggeri og anlægsarbejde og andre indgreb, der i væsentlig grad vil forringe oplevelsen eller kvaliteten af de kulturhistoriske værdier, må ikke finde sted.

Der findes Asmild Kirke øst for Søndersøs nordøstlige ende. Inden for kirkeomgivelserne, må hensynet til kirkernes betydning som monumenter i landskabet ikke tilsidesættes ved opførelse af bygninger, tekniske anlæg med videre.

Der findes beskyttelsesværdigt kulturmiljø imellem Viborg Søerne, og det omfatter Viborgs middelalderlige bykerne, vikingeboplads ved Søndersø, Borgvold og Asmild Kloster. Inden for de særligt beskyttelsesværdige kulturmiljøer skal de kulturhistoriske værdier så vidt muligt beskyttes. Byggeri, anlægsarbejder og andre indgreb, der i væsentlig grad vil forringe oplevelsen eller kvaliteten af de kulturhistoriske værdier, må ikke finde sted.

Der er fastsat regler for sejlads på Viborg Søerne, herunder en hastighedsbegrænsning på 5 knob for motorbåde, og at man i øvrigt skal sejle med hensyntagen til andre sejlede og de, der bor langs søernes bredder.

Ved sejlads på søerne, er der flere raste- og ophalingsmuligheder. Ophalingspladser findes her: FDF Sejlcenter, Nørresøbadet, og Strandparken. Der er ved Viborg Bådlaug mulig for at ophale eller fortøje, hvis man har en bådplads. Ved Borgvold, Pilehaven og sØnæs er der mulighed for at fortøje midlertidigt.

Derudover er der offentlige badebroer/sted ved Nørresøbadet, Pilehaven, sØnæs og ved campingpladsen.

Der er tilknyttet 5 badevandsprofiler for Viborg Søerne. For Nørresø; Nørresøbadet, Nørresø Nord, Pilehaven, og for Søndersø; Campingpladsen, sØnæs. En badevandsprofil er en beskrivelse af badestranden, både med hensyn til omgivelserne og med hensyn til sundhedsmæssige risikofaktorer, samt forvaltningsforanstaltninger til sikring af de badendes sundhed.

En badevandsprofil skal bl.a. bestå af:

- en beskrivelse af de fysiske, geografiske og hydrologiske egenskaber ved badevandet og andet overfladevand i tilstrømningsområdet, der kan være kilde til forurening.
- en liste over og vurdering af årsagerne til forurening, der kan påvirke badevandet og skade de badendes sundhed
- en vurdering af risikoen for vækst af blågrønalger (cyanobakterier), for vækst af makroalger og/eller fytoplankton samt beskrivelse af evt. årsager til forurening. I så fald opstilles forvaltningsforanstaltninger og tidsplan for deres fjernelse.
- en klassifikation af badevandet.

2.4 Naturbeskyttelse, fredninger og Natura 2000-områder

Både Nørresø og Søndersø er udpeget som beskyttet sø i naturbeskyttelsesloven¹. Vandet til søerne kommer hovedsageligt fra tilløbet fra Nørremølle Å i den nordlige ende af Nørresø. Afløbet findes i sydøstlige ende af Søndersø, hvor vandet fortsætter i Søndermølle Å. Grænsende op til søerne findes beskyttet eng og mose. De naturarealer, der ligger inden for udpegningen af særligt værdifulde landbrugsområder, er stadig beskyttet på lige fod med de naturområder, der ligger udenfor.

Figur 2: Oversigt over beskyttet eng og mose omkring Viborg Søerne. Kilde [Danmarks Miljøportal](#).

Søndersø ligger 2,6 km i luftlinjer fra Natura2000 habitatområdet nr. 30 Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal, Skravad Bæk, og har afløb til Nørre Ådal via Søndermølle Å. De væsentlige dyrearter i udpegningsgrundlaget er grøn køllegrønsmed, stor kærguldsmed, bæklampret, flodlampret, damflagermus og odder.

¹ Naturbeskyttelseslovens § 3

Når et område er udpeget som Natura 2000-område indebærer det, at der skal sikres eller genoprettes en gunstig bevaringsstatus for de forskellige naturtyper og arter, som området er udpeget for. Områderne skal beskyttes mod nye aktiviteter, der kan skade naturen i områderne.

Der findes et fredet område langs Nørresø, som hedder Nørresø Østbred. Fredningen kan findes her <http://www.fredninger.dk/fredning/noerresoe-oestbred/>.

Nørresø Østbred er fredet i 1943 og 1963, og fredningen skulle sikre et af de sidste arealer rundt om Nørresø, der var fri for bebyggelse, således at man kunne gå om søen samtidig med at bevare fri udsigt til søen, blev skrænter fredet i 1943. Men byudviklingen gik hurtigt og der opstod en frygt for at ønsker om at jordopfylde flere slugter ved fredningen, træfældning og udstykning af det bagved liggende område, ville ændre forholdene. Derfor blev der lavet en ny fredning i 1963.

Fredningsnævnet besluttede at træer ved skrænten godt måtte fældes, således at udsigten over søen kunne bevares, men man ønskede ikke at frede de bagvedliggende marker, fordi det kunne udløse en større erstatning til ejeren end hvad nævnet var villige til at give. Da ejeren samtidig frafaldt et ønske om jordopfyldning af slugterne, endte sagen i mindelighed med en mindre erstatning til lodsejeren og sikring af skrænterne og adgang rundt om søen.

2.5 Grundvand

I de nationale vandområdeplaner fastsætter staten målsætninger for grundvandets kvalitet og kvantitet og opstiller indsatsprogrammer, som beskriver de handlinger, som er nødvendige for at opnå målsætningerne. Forud for hver vandplanperiode udarbejdes en basisanalyse, der viser den miljømæssige tilstand i vandløb, søer, kystvande og grundvand.

I Vandområdeplan 2015-2021 ligger oplandet til Viborg Søerne i et område, hvor der findes grundvand af en god kvalitet, så det kan udnyttes til drikkevandsformål, men som overvejende er af betydning for den lokale drikkevandsforsyning.

2.6 Råstofplan

Region Midtjylland har udarbejdet Råstofplan 2016, som er vedtaget på regionsrådsmøde den 13. juni 2017, som omfatter en kortlægning af råstoffer og planlægning af indvindingen. Råstofindvinding skal ske inden for de udlagte råstofområder.

Viborg Søerne ligger ikke i områder, der er omfattet af særlige råstofinteresser.

2.7 Miljøbeskyttelsesloven

Miljøbeskyttelseslovens formål er at medvirke til at værne om natur og miljø, så samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskets vilkår og for bevarelse af dyre- og plantelivet.

Miljøbeskyttelsesloven fastsætter, at stoffer, der kan forurene vandet, ikke må tilføres vandløb, søer eller havet, og at sådanne stoffer ikke må oplægges, så der er fare for, at vandet forurenes. Stoffer, der er aflejret i vandløb, søer eller havet, må ikke uden tilladelse påvirkes, så de kan forurene vandet². Der kan dog i særlige tilfælde gives tilladelse til, at spildevand tilføres vandløb m.v.³

Miljøbeskyttelseslovens kapitel 4 fastsætter kravene til udledning af spildevand til vandløb. Når udledningstilladelser gives skal den hydrauliske belastning af vandløbet vurderes, således at udledninger ikke giver anledning til uønsket erosion eller oversvømmelse af vandløbsnære arealer.

Viborg Søerne er omfattet af Spildevandsplan 2014-2018 for Viborg Kommune, som er vedtaget af byrådet den 3. september 2014.

Viborg Søerne modtager tag- og overfladevand samt opspædet spildevand i forbindelse med overløb fra Viborg og Rødding via Nørremølle Å og Loldrup Sø.

Der er i oplandet til Viborg Søerne ikke udpeget områder, hvor der skal foretages rensning for organisk stof fra husspildevand i det åbne land. Der er i vandområdeplan 2015-2021 heller ikke udpeget indsatser overfor de regnbetingede udløb, som berører Viborg Søerne.

2.8 Planer for fiskepleje

DTU Aqua udarbejder ikke planer for udsætning af fisk i Viborg Søerne, med derimod for vandløbene Nørremølle Å og Søndermølle Å samt en vurdering af forekomsten af fisk (især ørred og laks) og bedømmelse af deres levevilkår i disse vandløb.

Jævnfør faglig rapport fra DMU, nr. 607 fra 2006 er der foretaget fiskeundersøgelser i Søndersø 7 gange og i Nørresø 4 gange i løbet af de seneste 80 år. Undersøgelserne viste, at i Nørresø så det ud til at der var sket et skift i sammensætningen af fisk. I rapporten står der: *"I 1960 dominerede skalle og brasen både antals- og artsmæssigt. I 1986 dominerede skalle og brasen også antalsmæssigt, mens brasen og sandart dominerede vægtmæssigt. I 2006 udgjorde brasen kun en mindre andel af fiskebestanden, mens dominansen overgik til aborre. I Søndersø er der også, relativt set, blevet færre brasen fra 1960 til 2006. Det største fald ses efter 1986. Skalle og brasen dominerede dog mht. vægt i alle undersøgelsesårene."*

2.9 Lov om okker

Ved Okkerloven fra 2009 er potentielle områder for udledning af okker i vandløbet vurderet og klassificeret fra klasse I (stor risiko) til klasse IV (ingen risiko).

Okkerpotentielle områder er lavtliggende steder, hvor der kan være specielt høje koncentrationer af jernforbindelser i undergrunden. Jernforbindelserne kan omdannes

² Miljøbeskyttelseslovens § 27

³ Miljøbeskyttelseslovens § 28

til okker, der kan udvaskes til vandløb og søer, hvor okkeren er skadelig for dyre- og plantelivet.

I de okkerpotentielle områder, skal der tages særlige hensyn ved dræning, og i klasse I til III områderne skal der efter Okkerloven søges om tilladelse til dræning af de berørte arealer ved vandløbsmyndigheden⁴.

Arealer nord og et smal område øst for Nørresø er udpeget til klasse 2 dvs. der er middel risiko for udledning. Arealer sydøst for Søndersø er udpeget til klasse 1 ("afløbet" Søndermølle Å), 2 (lille område ved Asmild Kirke) og 4 (sønæs, Strandparken og tilløb fra Sønder Mose) dvs. der er stor, lav og ingen risiko for udledning.

Figur 2: Oversigt over okkerpotentielle områder omkring Viborg Søerne Kilde Danmarks Miljøportal, www.arealinformation.miljoeportal.dk

⁴ Okkerlovens § 2

3 AKTIVITETER PÅ OG OMKRING SØERNE

I regulativet er der fastsat bestemmelser for aktiviteter på og omkring Viborg Søerne. Sådanne aktiviteter er reguleret af gældende lov for aktiviteterne, naturbeskyttelsesloven, vandløbsloven og ordensbekendtgørelsen. Bestemmelser, der skal håndhæves med hjemmel i ordensbekendtgørelsen, skal godkendes af politiet, da de håndhæver disse. I regulativet er der kun skrevet bestemmelser, der præciserer og/eller er mere restriktive end lovens minimumskrav. Der er skrevet bestemmelser og henstillinger for aktiviteterne sejlads, fiskeri, jagt, fodring af dyr og færdsel på is.

3.1 Sejlads

Sejlads er reguleret via gældende regler for sejlads, Vandløbslovens §§ 4 og 12 og nærværende regulativ og Ordensbekendtgørelsen. Fiskeri i søerne er reguleret via fiskeriloven og gældende kendelser. Færdsel på is er reguleret via Ordensbekendtgørelsen.

Der er et ønske fra brugerne af og myndigheder for søerne om at kunne identificere fartøjer i forbindelse med for høj hastighed med motor eller anden uacceptabel sejlads. Der er derfor fastsat bestemmelse om, at fartøjer skulle kunne identificeres.

Der er siden regulativet fra 1981 kommet flere typer af fartøjer, derfor er der i bestemmelserne præciseret hvilke fartøjer, der er tilladt og ikke tilladt.

3.2 Fiskeri

På baggrund af øget medefiskeri er der fastsat bestemmelse for hvordan der må udføres medefiskeri.

4 BREDEJERFORHOLD

Regulativets bestemmelser er blevet suppleret eller præciseret med baggrund i hidtidig praksis og gældende lov.

4.1 Anlæg

Krav til anlæg er blevet suppleret eller præciseret i forhold til hidtidig praksis. Klima- og Miljøudvalget har bl.a. besluttet, at broer må være 1,5 gange 8 m i modsætning til den tidligere beslutning om en dimension på 1 gange 8 m.

DATAGRUNDLAG

I forbindelse med regulativrevisionen er der ikke foretaget nye opmålinger af søerne. De tidligere beskrivelser (regulativet for Viborg Søerne, 1981) er videreført i nærværende regulativ.

Nørresø har et areal på ca. 122 ha, og Søndersø har et areal på ca. 144 ha. Nørresø er den dybeste af søerne med en middeldybde på 7 m og en maksimal på ca. 12 m. Søndersø har en middeldybde på ca. 3 m og en maksimal dybde på ca. 6,5 m. Der er tilløb til Nørresø fra Nørremølle Å og udløb fra Søndersø til Søndermølle Å. Under Gl. Randersvej mellem Nørresø og Søndersø er der et vandslug på 6,75 m.

I rapporten om "*Viborg Søerne (Nørresø og Søndersø)*" fra 6. april 2016 står der, at: "*Vandets gennemsnitlige opholdstid i søerne er ca. 0,6 år i Nørresø og ca. 0,3 år i Søndersø, men varierer fra år til år afhængigt af nedbør og afstrømning fra oplandet. Oplandet er opgjort til 36,7 km² for Nørresø og 43,4 km² for Søndersø (inkl. Nørresø og oplandet her til)*".

Der er ved en landvæsensnævnskendelse af 19. august 1964 fastsat en flodemålshøjde (maksimumsvandspejlkote) ved Søndre Mølle Klædefabrik på kote 11,101 DVR90 (11,15 m DNN + (-0,049)). Flodemålet er angivet ved undersiden af messingbolt, der er anbragt 0,40 m under den nordlige betonkarm ved stemmeværket. Der er samtidig ved en landvæsenskommissionskendelse af 25. marts 1986 fastsat en minimumsvandspejlkote ved oversiden af en messingbolt ved det eksisterende flodemålsmærke på kote 10,901 DVR90 (10,95 m DNN + (-0,049)). Der er indnivelleret to faste punkter; G.I. 75-01-9411 ved sti øst om Søndersø "Amtmandens Bro" og N.V. fløjmur 500 m.v. for Søndermølle, 0,70 m over terræn kote 11,901 DVR90 (11,95 m DNN + (-0,049)) bolt.

*

6 KONSEKVENSVURDERING AF ÆNDRET REGULATIV

6.1 Rekreative konsekvenser

Bestemmelserne for sejlads, fiskeri og bredejerforhold for bl.a. anlæg suppleres eller præciseres i forhold til gældende lov og praksis. De væsentligste ændringer er identifikation af fartøjer, tilladte fartøjer, udførelse af medefiskeri og ændring af bestemmelserne for anlæg, herunder broer.

Det vurderes, at når fartøjer kan identificeres fra land, og når, at det er præciseret hvilke fartøjer, der er tilladt, så vil det være nemmere for myndighederne at administrere sejladsbestemmelser og dermed forbedre de rekreative forhold for almenheden.

Det vurderes, at når det er præciseret hvordan medefiskeri i søerne kan foregå, så vil de rekreative forhold forbedres for almenheden.

Det vurderes, at ændring af bestemmelserne for anlæg forbedrer de rekreative forhold for almenheden, og påvirker ikke de afvandings- eller miljømæssige forhold.

6.2 Afvandingsmæssige konsekvenser

Vedligeholdelsesbestemmelserne fra tidligere regulativ af 4. august 1981 videreføres, dog fastholdes 8 m arbejdsbælte kun ved anlæg, indløb og udløb langs søerne, der kræver dette. De nærværende vedligeholdelsesbestemmelser er, at Viborg Søerne vedligeholdes sådan at indløb via Nørremølle Å og udløb via Søndermølle Å altid er fri. Såfremt der skal iværksættes yderligere vedligeholdelse af søerne træffes, der en konkret beslutning herom. Begrænsningen i brugen af 8 m arbejdsbælte vurderes ikke til at have konsekvenser for de afvandings- og miljømæssige forhold.

Vandspejlet i Viborg Søerne reguleres af de flodemål og fysiske afløbsforhold der er ved Sønder Mølle. Der har de seneste år (specielt i 2015) været registeret tilfælde, hvor der ved kraftig regn har været problemer med stigende vandspejl i søerne, fordi vandet ikke kan komme hurtigt nok ud igennem Søndermølle Å. Problemet opstår på baggrund af mængden og hastigheden af vand der tilføres overfor mængden og hastigheden, hvormed det ledes ud i Søndermølle Å. Kommunen har allerede etableret forsinkelse af regnvand, der hvor der er muligt, men det kan være en god ide at undersøge mulighederne for ændre på omløbsstryget ved Søndermølle så det kan tage mere vand i tilfælde af kraftig og langvarig regnhændelser.

Med uændret flodemål og afløbsforhold omkring Søndermølle forventes der ikke ændringer i de afvandingsmæssige forhold. Regulativet giver fortsat ikke garanti mod oversvømmelse ved kraftig eller længerevarende regn.

6.3 Miljømæssige konsekvenser

6.3.1 Beplantning

For at tilgodese miljømæssige hensyn har Viborg Kommune vedtaget, at væltede træer og dødt ved, som ikke påvirker aktiviteter i søerne, anlæg, indløb og udløb, normalt kan blive liggende. Dette gøres for at øge fødemængden og antallet af levesteder for søernes smådyr. Nedfaldne blade og grene giver levesteder for svampe og bakterier, som udgør fødegrundlaget for visse smådyr i søerne. Herved øges sandsynligheden for at opnå målopfyldelse samtidig med, at der er mulighed for en øget fiskebestand.

6.3.2 Næringsstoffer

Nørresø har været stærkt forurenet med spildevand, så det har været nødvendigt med "kunstig ilt" til bundslammet for at forbedre vandkvaliteten. Ved Nørremølle Enge forsøger man med et regnvandsforsinkelsesbassin for at evt. næringsstoffer kan nå at bundfælde sig inden vandet kommer ud i Nørresø. Desuden er der etableret et vådområde ved Nørremølle enge i 2011 til reduktion af næringsstofudledningen til Nørresø. Begrænsningerne i forfodring i forbindelse med medefiskeriet og henstillingen om ikke at fodre fugle er også en del af tiltagene for at sikre et bedre vandmiljø. Med disse tiltage og forsat iltning af Nørresø forventes det, at Viborg Søerne forsat bevæger sig i retning mod renere søer.

7 VURDERING AF REGULATIVETS BETYDNING FOR NATURA 2000 OG HABITATDIREKTIVETS BILAG IV ARTER

Den fortsatte iltning af Nørresø forventes at ville bidrage positivt til at genoprette de naturlige forhold søen, og derigennem bidrage til opfyldelsen af kravene om gunstig bevaringstilstand i det nedstrømsliggende habitatområde.

Selvom Viborg Søerne ligger uden for Habitatområde nr. 30 Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal, Skravad Bæk, forventes det fortsatte arbejde med at reducere næringsstofftilførelsen at bidrage til den gunstige bevaringstilstand i den nedstrømsliggende vandløb.

Det er på den baggrund kommunens opfattelse, at regulativet ikke vil påvirke forvaltningen af Habitatområde nr. 30 Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal, Skravad Bæk negativt.

7.1 Habitatdirektivets bilag IV arter

For de arter, der er omfattet af Habitatdirektivets bilag IV, forpligter medlemslandene sig til at træffe de nødvendige foranstaltninger for en streng beskyttelsesordning. I Danmark findes der 36 dyrearter, som hører under bilag IV kategorien. En række dyr omfattet af habitatdirektivets bilag IV og naturbeskyttelseslovens § 29a kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted i eller i området omkring Viborg Søerne, f.eks. markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø, vandflagermus,

damflagermus, og odder. Kommunen er ikke bekendt med konkrete yngleforekomster af bilag IV arter i området.

Hvis arterne skulle have indfundet sig i området med den nuværende vedligeholdelse, vurderes det, at de ikke vil påvirkes negativt ved de foreslåede vedligeholdelsesbestemmelser, da områdets økologiske funktionalitet ikke påvirkes negativt.

Viborg Kommune vurderer, at vedtagelsen af dette regulativ ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for dyrearter på habitatdirektivets bilag IV.